

Матеріали до роботи над проектом Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки

Глобальні тенденції світової економіки	Цілі розвитку вищої освіти України	Пріоритетні завдання розвитку вищої освіти України та зв'язок з іншими сферами освіти і науки
Стрімкий розвиток науково-технологічних інновацій, стартапів, штучного інтелекту, їх ефективна комерціалізація, поглиблення технологічного розриву	Лідерство закладів вищої освіти в технологічних змінах та швидкій адаптації до них, навчання цьому здобувачів вищої освіти	Сприяння розвитку міждисциплінарних освітніх програм у ЗВО Створення мережі університетських стартап-шкіл, регіональних центрів трансферу технологій, експертизи та оцінки розробок Цифровізація освітніх технологій для усіх складників освіти
Роботизація механічної та виконавчої праці, динамічне відмирання традиційних та розвиток принципово нових професій, необхідність суттєвих змін професійної діяльності впродовж трудового життя людини	Підготовка здобувачів освіти до актуальної праці, усвідомлення ними цінності навчання впродовж життя та готовність до опанування нових професій	Запровадження моніторингу працевлаштування випускників Формування державного замовлення на підготовку здобувачів освіти на підставі тенденцій розвитку економіки Модернізація педагогічної та медичної освіти з наголосом на використанні новітніх технологій Створення безбар'єрного простору в закладах вищої освіти Розбудова системи освіти дорослих, що базується на інтеграції формальної, неформальної та інформальної освіти
Розвиток транснаціонального бізнесу, реалізація великих міжнародних проектів у сферах ІТ, будівництва, інфраструктури, енергетики, безпеки, космосу тощо	Готовність українських спеціалістів до професійної діяльності на вістрі розвитку науки і технологій	Розширення змісту, модернізація та пріоритетне фінансування інженерної та природничо-математичної освіти Розвиток дуальної форми здобуття вищої освіти Набуття здобувачами освіти компетентностей командної роботи, крос-культурної комунікації та роботи в міжнародному контексті
Професійне, відповідальне, добросовісне та прихильне до інновацій управління як необхідна передумова ефективності в умовах відкритого конкурентного середовища	Ефективність управління та економічної діяльності у вищій освіті Залучення стейкхолдерів до управління у сфері вищої освіти	Модернізація управління у вищій освіті (ключові показники ефективності, баланс повноважень та відповідальності менеджменту, наглядові ради для моніторингу економічної діяльності, антикризовий менеджмент, кадровий резерв) Використання сучасних підходів до розподілу державного фінансування та подолання демпінгу в наданні освітніх послуг Реалізація реальної фінансової автономії, формування власних систем оплати праці та збільшення заробітної плати у вищій освіті, залучення пожертв та інвестицій
	Підготовка конкурентоспроможних фахівців у сфері управління для бізнесу та публічної адміністрації	Сприяння розвитку бізнес-освіти як (виду) неформальної освіти в (складнику) освіті дорослих Перезавантаження освіти у сфері публічного адміністрування

<p>Зростання питомої ваги працівників з вищою освітою на глобальному ринку праці та конкуренції між ними, прискорений розвиток людського капіталу, розширення віддаленої зайнятості та залучення працівників з інвалідністю</p>	<p>Постійне вдосконалення освітнього процесу та підвищення вимог до вступників і здобувачів вищої освіти</p>	<p>Дерегуляція ліцензійних умов та запровадження електронного ліцензування діяльності у сфері вищої освіти Розвиток інституційної акредитації та незалежних установ оцінювання та забезпечення якості освіти Розроблення та постійне поліпшення стандартів вищої освіти на компетентнісній основі Удосконалення системи конкурсного відбору підготовлених та вмотивованих осіб, які спроможні здобувати вищу освіту Прискорення запровадження профільної старшої школи та переходу до схеми: 3 роки бакалаврату + 2 роки магістратури</p>
<p>Амбітні міжнародні дослідницькі колаборації як ключовий драйвер проривних досліджень та фундаментальної науки</p>	<p>Включення українських дослідників у мейнстрім світової науки</p>	<p>Широке входження в міжнародні дослідницькі проекти та структури, створення можливостей для участі науковців (зокрема молодих) у таких проектах, запровадження інституту постдоку Реальна нульова толерантність до академічної недоброчесності, зокрема запровадження перевірки на академічну доброчесність при призначенні на посади керівників, науково-педагогічних та наукових працівників у закладах вищої освіти</p>
<p>Прискорений розвиток країн Афро-Азійського регіону, зростання міжнародної міграції, хаотичність у багатополлярному та нестабільному світі</p>	<p>Визнання України як перспективного центру міжнародної освіти</p>	<p>Мотивування закладів вищої освіти до якісної та вимогливої підготовки міжнародних студентів, особливо з спеціальностей, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання Сприяння якнайширшому міжнародному визнанню українських кваліфікацій вищої освіти Збільшення кількості здобувачів вищої освіти та аспірантів з країн Організації економічної співпраці та розвитку (OECD)</p>
<p>Посилення глобальної конкуренції на рівнях післяшкільної освіти</p>	<p>Підвищення конкурентоспроможності національної освітньої системи в глобальному вимірі</p>	<p>Модернізація мережі закладів вищої освіти Підтримка лідерів національної освіти в міжнародних рейтингах Формування професійної освіти шляхом інтеграції систем фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти Розширення практики викладання англійською мовою Сприяння постійному професійному вдосконаленню педагогічних та науково-педагогічних працівників</p>
<p>Економічні та гібридні війни, волатильність на фінансових ринках, наростання протекціонізму в</p>	<p>Формування економічної освіченості населення, розуміння пріоритетності</p>	<p>Розвиток наукових досліджень у цих сферах, які мають забезпечити формування відповідних національних стратегій</p>

сильних економіках та примус до відкритості слабких економік	національного виробництва та шляхів підвищення якості продукції	Модернізація вищої освіти та підготовка фахівців, які спроможні реалізувати сформовані національні стратегії
Адаптація до прискорення змін клімату, толерування екологічного (органічного) виробництва та відновлювальних джерел енергії	Формування екологічної свідомості суспільства та розвиток природозберігаючих технологій	Формування навичок адекватного та конструктивного сприйняття цієї проблематики з підліткового віку на рівнях базової, профільної середньої освіти, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти
Зміщення акцентів виробництва на задоволення індивідуального попиту, відносно здешевлення масового індустріального продукту	Формування культури раціонального споживання	Просування здоров'язберігаючих технологій і практик у вищій освіті
Прискорена урбанізація, атомізація суспільства, старіння населення та скорочування народжуваності, десакралізація загальної зайнятості, запровадження гарантованого мінімального доходу	Формування загальнолюдських та родинних цінностей, навчання пошуку шляхів самореалізації потенціалу особистості	
Розвиток індустрії вражень та розваг, нових медіа, феномен віртуального світу та доповненої реальності	Формування раціональної соціальної поведінки та економічної мотивації населення	
Особливі тенденції національної економіки		
Реалізація та поглиблення Угоди про Асоціацію з ЄС, інтеграція в Європейський економічний простір	Гармонізація національної системи вищої освіти з Європейським простором вищої освіти та наукових досліджень	Приведення національної рамки кваліфікацій у відповідність до європейської рамки кваліфікацій, переліку галузей знань та спеціальностей – до міжнародної стандартної класифікації освіти, вимог до систем внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти – до Європейських стандартів і рекомендацій із забезпечення якості вищої освіти Сприяння розвитку академічної мобільності, розширення співпраці з Європейською мережею національних центрів інформації про академічну мобільність та визнання
Розвиток національної економіки в умовах гібридних загроз та російсько-української війни на Сході	Патріотичне виховання молоді, наукове забезпечення прискореного розвитку оборонно-промислового комплексу	Модернізація військової освіти та військової підготовки цивільної молоді відповідно до стандартів НАТО Пріоритетний доступ до вищої освіти для учасників бойових дій та їх залучення до виховання молоді на різних рівнях освіти Розширення доступу вступників, що мешкають на тимчасово окупованих територіях, до українських закладів вищої освіти Розширене фінансування прикладних досліджень та розробок у сфері сучасних озброєнь і засобів захисту цивільного населення

Аграрна сфера є потужним драйвером національної економіки	Сприяння виробництву якісної продукції та високій продуктивності праці в аграрному секторі	Модернізація аграрної освіти з наголосом на високопродуктивних технологіях, органічному землеробстві та використанні новітньої сільськогосподарської техніки
Недостатній професіоналізм та добросовісність у сферах професійної діяльності з високим рівнем соціальної відповідальності	Лідерство у підготовці фахівців зі спеціальностей, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, які спроможні виправдати високі очікування суспільства	Запровадження єдиного державного кваліфікаційного іспиту з використанням організаційно-технологічних процесів зовнішнього незалежного оцінювання зі спеціальностей, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання Проведення комплексної реформи вищої юридичної освіти
Завершення децентралізації та становлення відповідального місцевого самоврядування	Встановлення партнерських відносин з новим впливовим стейкхолдером	Залучення ресурсів місцевого самоврядування для розвитку вищої освіти та забезпечення освітніх потреб громад
Недостатність державних фінансових ресурсів для швидкого просування у ключових питаннях реформування вищої освіти	Залучення додаткових джерел фінансування для реформування та розвитку вищої освіти	Диверсифікація джерел фінансування реформи у сфері вищої освіти, зокрема шляхом підписання кредитної угоди між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку